

1.13 Verpotten en verplanten

Materiaallijst

BLOEMPOTTEN

Ze bestaan in terracotta of kunststof, in alle maten en gewichten en als type met waterreserve.

PLANTSCHOPJE

Kies een schopje met smal lemmet, om ook kleine potten te kunnen vullen of een breed voor grote.

SNOEISCHAAR

Veel planten worden gesnoeid als ze verpot worden, zodat ze minder water verdampen.

TUINMES

Vaak is het nodig de wortels ten dele af te snijden. Gebruik enkel scherpe messen.

POTGROND

Bij het verpotten wordt de potgrond ververs of bijgevuld.

VOEDINGSSTOFFEN

Gebruik die in het begin spaarzaam. Pas als u ziet dat de plant aanslaat, geeft u flink wat voeding.

GIETER

Een kleine handgieter voor kleine potten en een stevige gieter voor grote.

SPADE

Kies een spa die niet te groot of te zwaar is voor uw lichaamsgestalte.

BORSTEL

Gebruik een harde (schoor) borstel om vroeger gebruikte potten te reinigen.

BLEEKWATER

Gebruikte potten kunnen ziektekiemen bevatten. Ontsmet ze daarom met bleekwater.

Waarom verpotten

TE WEINIG AARDE

Een potplant heeft na een tijd zoveel wortels aangemaakt dat er bijna geen plaats meer is voor aarde, die ervoor moet zorgen dat meststoffen en vocht opgeslagen en geleidelijk afgegeven worden aan de plant. Zonder aarde zal de plant "honger" lijden en zeer snel uitdrogen. Ze stopt met groeien of gaat dood.

SCHEUREN

Sommige planten kunt u vermenigvuldigen door de wortelkuit in twee te scheuren of te snijden. De enige manier om dit te doen is de plant uit de pot te halen, te scheuren en beide helften elk in een aparte pot te verplanten.

VERJONGEN

Soms worden planten houderig. Ze zijn dan kaal onderaan en uit de vorm. U kunt ze echter in een grotere pot dieper planten, zodat de hele zichtbare stam weer bladeren heeft; het houtige stuk stam zit immers in de aarde.

GROEIKANSEN

Een kleine plant moet om esthetische redenen in een kleine pot staan. Als de plant echter groter wordt, moet u ze verpotten omdat er anders een esthetische wanverhouding zou ontstaan en de plant haar pot zou "ontgroeien" (diameter plant = 2 maal de diameter van de pot).

Hoe verpotten?

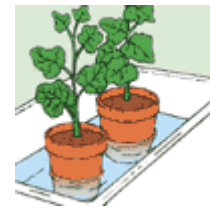

WANNEER

U kunt in elk seizoen verpotten. Ook de planten die u in de winkel koopt, zijn gekweekt en groot geworden in kunststof potten (meestal zwart-of aardekleurig). Dit betekent dat u elk moment van het jaar planten kunt kopen, met een optimale kans van slagen bij het uitplanten of verpotten.

DRENKEN

Voor u verpot, zet u de te verpotten potplant enkele uren in het water, zodat de potgrond goed aaneenklikt, en de wortels dus zo weinig mogelijk schade zullen oplopen. Bij al te zware planten laat u dit achterwege, om alles niet nog zwaarder te maken.

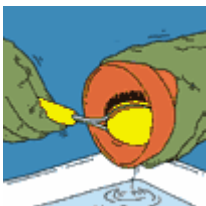

ONTPOTTEN

Neem de pot met plant in uw beste hand, hou hem ondersteboven en tik de rand van de pot zo hard mogelijk tegen uw andere hand. Als de wortelkluit niet lost, kunt u de plant bij de basis vastnemen en zachtjes uit de pot trekken. Forceer niets, zodat u de plant niet beschadigt!

WORTELS AFSNIJDEN

Als de wortelkluit bijna geen aarde meer bevat, maar vrijwel volledig uit wortels bestaat, snijdt u tot een vijfde van de wortels af, zowel onderaan als rondom. Bescherm de plant tegen directe zon terwijl u ze verplant, anders droogt ze te snel uit. Zet ze eventueel in een emmer water.

POT SCHOONMAKEN

Als u de plant in een andere, reeds gebruikte pot wil verplanten, moet u ervoor zorgen dat die nieuwe pot proper en ziektekiemenvrij is. Dompel daartoe de pot in een emmer water en bleekwater (javel). Schrob alle mos en vuil van de pot. Spoel daarna af met zuiver water.

Hoe verpotten?

DRAINAGE:

Leg wat potscherven met de bolle kant naar boven op het draineringsgaatje. Dit is nodig omdat dat gaatje anders verstopt kan raken met wortels of aarde, en het overtollige water niet meer weg zou kunnen lopen. De plant zou dan te vochtig staan en gemakkelijker rotten of ziek worden.

POTGROND BIJVULLEN :

Vul de bodem van de pot met verse potgrond. Er bestaan verschillende soorten potgrond voor de verschillende soorten planten: bonsai-, orchideeën-, cactusgrond, grond voor groene planten, geraniumgrond of gewoon universele potgrond .

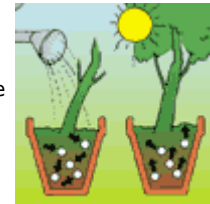

NUT VAN POTGROND:

Alle planten, behalve cactussen en vetplanten, hebben tijdens de zomermaanden een grote nood aan water en extra voedingsstoffen. Voeg daarom turf toe aan de potgrond, gemengd met een hand snelen traagwerkende meststoffen.

WERKING:

Turf werkt als een spons. Als u de plant begiet, neemt het turf het teveel aan water op en stockeert het. Later zal het turf het water geleidelijk aan vrijgeven aan de plantenwortels. Door die langzame vrijgave van vocht, lossen ook de meststoffen geleidelijk op, in die mate waarin de plant ze nodig heeft.

BOLLE POTTEN:

Zet nooit planten in een pot waarvan de hals smaller is dan de buik, tenzij u absoluut zeker bent dat u ze nooit zal willen verpotten. De reden hiervoor is dat de wortels na een tijd de hele buikruimte in beslag zullen nemen, en niet meer onbeschadigd door de hals zullen kunnen.

Naakte wortels

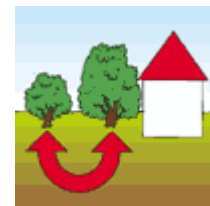

WAT?

Verplanten met naakte wortel betekent dat u de plant uitgraaft met een spade en die op een andere plek terugplant. De regels hiervoor zijn iets anders dan bij het verpotten van planten.

VERKEERD GEPLANT:

Vaak kunt u bij de aankoop niet precies weten hoe groot een bepaalde plant zal worden, of hoe goed ze in uw tuin zal gedijen. Een grote plant vooraan in de border moet naar achter verhuisd worden en een kleine achteraan moet naar voren.

KLEIN HOUDEN :

Het is mogelijk om een plant vrij klein te houden door wortelsnoei toe te passen (= de wortels elke 2 jaar wat wegsnijden). Hoe minder wortels, hoe minder de plant zal kunnen groeien. Dit is vooral nuttig als u een grootsoortige boom (eik, kastanje, beuk enz.) in een kleine tuin wilt planten.

GEWENNING:

Om een grotere struik of boom later gemakkelijk te kunnen verplanten (bijvoorbeeld om dat u verhuist), moet u ze van kleinsaf om de twee jaar eens uit de grond halen en gewoon opnieuw planten. Daardoor is de struik/boom het "gewend" om verplant te worden, en zult u ze zonder moeilijkheden kunnen meenemen.

VERMEERDEREN:

Sommige planten of struiken vormen ondergrondse uitlopers. Door de plant uit de grond te halen, de uitlopers met voldoende wortels en minstens één groeikop af te snijden en opnieuw te planten, krijgt u verschillende nieuwe planten (b.v. hosta, astilbe, sering, sleutelbloem, ...).

VERJONGEN:

Sommige planten en kruiden worden houderig en schriel na een tijd, vooral als ze een paar jaar niet gesnoeid zijn. U kunt die dan verjongen door ze uit te graven en dieper weer te planten. Zo zullen de jongere takken die nu in de grond zitten, wortel schieten en zal de plant weer jong lijken (b.v. tijm, lavendel).

Hoe verplanten

WANNEER:

In tegenstelling tot verpotten, kunt u enkel met redelijk succes op slagen verplanten tijdens de rustperiode van de plant (van late herfst tot vroege lente). In de zomer zou de plant te veel vocht verliezen en waarschijnlijk uitdrogen. Verplant niet tijdens een vorstperiode.

VOORBEREIDING :

Vooraf bij grotere planten moet u zorgvuldig het verplanten voorbereiden. Begiet twee dagen vooraf de plant rijkelijk met water. De dag van het verplanten doet u dit opnieuw. Snoei de takken die u bij het werk hinderen weg, of bind ze bij elkaar.

WORTELS AFSPITTEN :

Steek rondom de wortels af met een spa. Voor te dikke wortels gebruikt u een bijl. De diameter van de wortelkluit moet gelijk zijn aan de diameter van de kruin. Daarna steekt u zo, ongeveer een spabreedte verder, een cirkel uit.

OPLICHTEN:

Graaf nu tussen de beide cirkels een geul rond de struik/ boom uit. Probeer nu met de spa schuin onder de wortelkluit te steken, zodat u eventuele penwortels afsnijdt. Gebruik nu de spa HEEL VOORZICHTIG als hefboom om de plant op te lichten. Forceer niets, want de spade kan nu gemakkelijk breken.

KLUIT BESCHERMEN :

Het is belangrijk ervoor te zorgen dat zo veel mogelijk aarde aan de wortels blijft hangen, om de plant des te beter en sneller te laten "aanslaan" op haar nieuwe standplaats. Bind daartoe een jute of plastic zak rond de kluit, om onderweg geen aarde te verliezen.

Hoe verplanten

VERPLANTEN:

Maak nu een plantkuil (± 50 cm groter dan de kluit) op de plaats waar u de struik/boom wilt hebben. Behalve bij fruitbomen plant u hem ijd iets dieper dan oorspronkelijk. Bij fruitbomen mag dit niet Omdat dan de entplaats onder de aarde zou komen te zitten en de boom daar zou kunnen sterven.

POTGROND:

Gooi vooraf een grote hoeveelheid universele potgrond in de plantkuil, vermengd met beendermeel of maerl. Dien nog geen meststoffen toe, want die kunnen de wortels verbranden. Bijmesten doet u pas als de boom goed op nieuw begint te groeien.

PLANTEN:

Zet nu de plant, ontdaan van plastic of jute voorzichtig in het plantgat. Vul de ruimte rondom de kluit op met potgrond. Geef veel water. Het mag echt modderig worden. Gooi rondom de stam een laag mulch van bladeren of houtschors. Die beletten het water te verdampen en houden onkruidgroei tegen.

PLANTPAAL:

Op winderige plaatsen of losse zandgrond kunt u best een plantpaal gebruiken, opdat de boom niet scheef zou groeien. Probeer daarbij de wortels zo weinig mogelijk te beschadigen. Bind de boom vast met een brede riem. Een dunne koord zou te diep in de schors kunnen snijden.

